

Domein Tellen & Getallen

Onderwerp: Samenstellen

Moment in het jaar	Te behalen doel op de leerlijn:
E1	Getallen koppelen aan hoeveelheid t/m 5
M2	Getallen koppelen aan hoeveelheid t/m 6
E2	Getallen koppelen aan hoeveelheid t/m 10
M3	Hoeveelheden/getallen samenstellen t/m 12
E3	Hoeveelheden/getallen samenstellen t/m 24
M4	Hoeveelheden/getallen samenstellen t/m 100
E4	Hoeveelheden/getallen samenstellen t/m 200
M5	Hoeveelheden/getallen samenstellen t/m 500
E5	Hoeveelheden/getallen samenstellen t/m 1000
Materiaalsuggesties	<p><u>Materialen uit kist</u></p> <ul style="list-style-type: none">✓ Muntgeld✓ Briefgeld✓ Eieren✓ Eierdozen✓ Dobbelstenen✓ Fiches✓ Getalkaarten t/m 20 <p>Optioneel</p> <ul style="list-style-type: none">✓ Getalwaardekaartjes tot 100✓ MAB materiaal✓ kralenketting <p><u>Extra materialen:</u></p> <ul style="list-style-type: none">📖 Eurospel [<20] Zie bijlagen📖 Zandloper/timer halve/hele minuut <p><u>Beschikbare werkbladen:</u></p> <ul style="list-style-type: none">📖 Samenstellen munten voorstellen-concreet handelingsniveau📖 Samenstellen munten voorstellen-abstract handelingsniveau📖 Samenstellen HTE voorstellen-abstract handelingsniveau📖 Samenstellen HTE formeel –handelingsniveau
Lesideeën ‘informeel handelingsniveau’	<p><u>Winkeltje spelen</u></p> <ul style="list-style-type: none">👉 Speel winkeltje met de leerlingen en laat de leerlingen zelf bedragen samenstellen met muntjes. <p><u>Eieren</u></p> <ul style="list-style-type: none">👉 Oefen met het samenstellen van hoeveelheden met eieren en eierdozen.
Lesideeën ‘voorstellen abstract handelingsniveau’	<p><u>Eurospel</u></p> <ul style="list-style-type: none">👉 In dit spel staat het flexibel samenstellen van bedragen tot 20 euro met briefjes en munten centraal. Zie de bijlage voor instructies. <p><u>MAB materiaal</u></p> <ul style="list-style-type: none">👉 Laat leerlingen getallen samenstellen met MAB-materiaal. Leerkracht noemt getal, leerlingen leggen het neer. Of: leerkracht legt hoeveelheid neer, leerlingen schrijven op welke getal daarbij hoort.

	<p><u>Kralenketting</u></p> <p>↪ Leerkracht noemt getal, leerlingen schuiven het juiste aantal kralen naar links op de ketting en benoemen tiental en het aantal eenheden. Of: leerkracht laat aantal op de kralenketting zien, leerlingen benoemen het tiental en de eenheden en schrijven het getal op.</p>
<p>Lesideeën 'formeel handelingsniveau'</p>	<p><u>Samenstellen met getalkaarten</u></p> <p>↪ Teken op een blad: ... = ... + ... en laat de leerlingen getallen samenstellen met de getalkaarten. Laat vervolgens zien welke som gekoppeld is wanneer de getallen worden opgedeeld in tientallen en eenheden.</p> <p>Voorbeeld:</p> <p style="text-align: center;"> $26 = \dots + \dots \quad 26 = 20 + 6$ </p>
<p>Rekenmodellen</p>	<p>Stel de leerlingen tijdens de opdrachten steeds vragen volgens het <u>drieslagmodel</u>:</p> <p>Stap 1: Wat is het probleem? Wat ga je doen om het probleem op te lossen? Deze vragen leiden tot het plannen van een actie of bewerking.</p> <p>Stap 2: Wat ga je doen? Wat ga je uitrekenen? Wat doe je eerst? De uitwerking van de gekozen bewerking(en) leiden tot het vinden van een oplossing.</p> <p>Stap 3: Wat heb je gedaan? Wat betekent deze oplossing binnen de context waarmee je begon? Heb je de bewerking correct uitgevoerd?</p> <div style="text-align: right;"> </div> <p><u>Handelingsmodel</u></p> <p>Elk rekenonderdeel wordt benaderd via de vier fases: informeel handelen, voorstellen-concreet handelen, voorstellen-abstract handelen en formeel handelen. Gebruik zoveel mogelijk concreet materiaal vanuit de materialenkist, daarnaast kunnen werkbladen worden gebruikt en digitale hulpmiddelen. Bij het werken met de verschillende handelingsniveaus is het belangrijk dat de vertaalslag van het ene naar het volgende handelingsniveau expliciet wordt toegelicht. Dus bijvoorbeeld: "We gaan nu hetzelfde doen als net, alleen dan op papier".</p> <p><u>Hoofdlijnenmodel</u></p> <p>Een goede rekenwiskundige ontwikkeling verloopt via het hoofdlijnenmodel: begripsvorming, ontwikkelen van oplossingsprocedures, vlot leren rekenen en flexibel toepassen. Alle vier de hoofdlijnen zijn dan ook terug te vinden in de begeleiding binnen fase oranje. Een nieuw leerstofonderdeel begint met begripsvorming. Door middel van materialen leert een kind betekenis te geven aan de getallen. Vervolgens leert het kind oplossingsprocedures. Om vlot te leren rekenen is er steeds weer aandacht voor automatiseren en memoriseren. Door contexten en verhalen bij de sommen te maken leren kinderen de sommen flexibel toe te passen.</p>